

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

הפרשת חלה ביום טוב

(ט' א') אמר רבה: ... גלגל עיסה מערב יום טוב, מפריש ממנה חלתה ביום טוב.¹

אבוה דשמואל אמר: אפילו גלגל עיסה מערב יום טוב, אין מפריש ממנה חלתה ביום טוב (שלא התירו להפריש חלה אלא בעיסה שהתגלגלה ביום טוב. אבל זו, היה לו להפריש מערב יום טוב כתרומת דגן ופירות).

(ומברר) לימא פליגא דשמואל אדאבוה, דאמר שמואל: חלת חוצה לארץ (שאינה מן התורה) אוכל והולך (כל הפת, ומשייר כדי חלה) ואח"כ מפריש?²

(ומבאר) אמר רבא: מי לא מודה שמואל (אף על פי שאינו צריך להפרישה) שאם קרא עליה שם (שחל עליה שם חלה) שאסורה לזרים (אלמא שם תרומה עליה, ואיתא בכלל אין מגביהין תרומות ומעשרות ביום טוב).

שיטות הראשונים

הפרשת חלה ביום טוב, מעיסה שנלושה מערב יום טוב: דעת רבה שאף שגלגל עיסה מערב יום טוב, מפריש ממנה חלתה ביום טוב. רש"י ביאר טעמו, שלא גזרו על תרומת עיסה, שהרי מותר לגלגלה ביום טוב, ולאפותה כדי לאכול פת חמה. והרא"ש ביאר טעמו, דכיון דקיי"ל תרומת חוץ לארץ אוכל והולך ואח"כ מפריש, לא מיחזי כמתקנו, כיון דיכול לאכול בלא הפרשה (ואפילו הכי אסר אבוה דשמואל). ודעת אבוה דשמואל שאין מפריש חלתה ביו"ט.

ולענין הלכה, רי"ף, רמב"ם, רמב"ן, ורשב"א, פסקו כאבוה דשמואל³. ור"ז, ר"ה, רא"ש, וריא"ז פסקו כרבה. וכתבו דמייירי דוקא בחלת חוץ לארץ, שאינה טובלת. אבל חלת ארץ ישראל טובלת, משום הכי כי טבילא מאתמול אסור להפרישה, דהוי מתקן.⁵ וכן פסקו רבינו חננאל, ספר התרומה, ורי"ד כרבה.⁶ והשו"ע פסק כרי"ף וסיעתו.⁷

¹ ואע"ג דנתן לקמן (ל"ו ב') אלו הן משום שבות: אין מגביהין תרומות ומעשרות ביו"ט, והא נמי כתרומת דגן דמיא שהיה יכול להפרישה מערב יו"ט, אפילו הכי מפריש. שלא גזרו על תרומת עיסה, שהרי מותר לגלגלה ביו"ט ולאפותה, כדי לאכול פת חמה. רש"י.

² (מדובר ביום חול) אלמא הפרשה שלא לצורך היא, ולא היא הפרשה, והמפריש ביום טוב אינו כמתקן, דלתסר כשאר הגבהת תרומה דגזור בה רבנן מפני שנראה כמתקן. רש"י.

³ מדאמרינן בפרק משילין (ל"ז א') אין מגביהין תרומות ומעשרות ביום טוב ואפילו ליתנם לכהן בו ביום. והני מילי דטבילי מאתמול, אבל פירי דטבילי האידנא, כגון עיסה שנלושה ביו"ט, מפרישין ממנה חלה ויהבינן לכהן. לשיטתם, רבה ואבוה דשמואל פליגי בין בעיסת א"י, בין בעיסת חו"ל, ושורש מחלוקתם - האם גם חלה היתה בכלל גזירת חכמים, שאמרו ולא מגביהין תרו"מ ביום טוב.

⁴ הרשב"א הוסיף, שלא אמרו אינו מפריש ביו"ט, אלא כשנגמר גלגול העיסה והלישה לגמרי מערב יו"ט.

⁵ וכדאמרינן בגמרא חלת חוץ לארץ אוכל והולך ואח"כ מפריש (וקיי"ל הכי). וכן משום דרבה הוא בתרא. וההיא דפרק משילין, אמתניתין קאי ואיירי בארץ ישראל. ובזה נדחית ראיית הרי"ף. וכתב הרא"ש: ויש ספרים דגרסי רב וכן מסתבר מדאקדמיה לאבוה דשמואל.

⁶ בדעת הר"ח ובעל התרומה, כתב הטור שהם סוברים כפירוש הרא"ש, דעד כאן לא שרי רבא אלא בחלת חוץ לארץ, דאילו חלת ארץ ישראל אסור, כדאיתא בפרק משילין. והב"י כתב שאין זה מוכרח, שהרי אפשר שהם מפרשים דאפילו בחלת הארץ שרי רבא (וההיא דפרק משילין יסברו שאינה גירסא נכונה, משום דליתא ברוב ספרים, וכמו שכתב הר"ן שיש אומרים כן). ובדעת הרי"ד נראה שפוסק כרבה אף בארץ ישראל, שכן בספר 'המכריע' (סי' א), דחה דברי הרי"ף, וכתב שהלכה כרבה, והטעם, "שהוא זכאי בהרמתה כעיסה שגלגל ביו"ט, והילכך אפילו גלגלה מערב יו"ט נמי שרי כיון דטבילה".

ודע, דהראב"ד (בהשגות על הרמב"ם) סבר בתחילה כר"ה, וחילק בין עיסת הארץ לעיסת חו"ל. אמנם בהשגות (כתוב שם) על

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

הפרשת חלה בחוץ לארץ: קיימא לן דחלת חוצה לארץ, אוכל והולך (ביום חול), ואח"כ מפריש. ולפי האמור בפיסקה קודמת, דעת רבינו חננאל כרבה, שאינו נחשב מתקן, וביום טוב יכול אף להפריש. ודעת הרי"ף, דאסור להפריש ביום טוב (אבל מותר לאכול ולשייר). ורבינו חיים החמיר וכתב בשם רש"י, דאפילו מה שאוכל ומשייר החלה, הוי בכלל אין מגביהין תרומות ומעשרות. והשו"ע ורמ"א פסקו כרי"ף.⁸

חלת חו"ל אוכל והולך ואח"כ מפריש: רש"י פירש אוכל כל הפת, ומשייר בה כדי חלה, ומפרישה באחרונה. והרא"ש כתב שצריך לשייר יותר מכדי חלה כדי להפריש עליו חלה, משום דבעינן ראשית ששיריה ניכרים.⁹ וכן פסק הרמ"א.¹⁰

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות יום טוב, סימן תקו)

ג. הלש עסה ביום טוב, יכול להפריש ממנה חלה, ולהולכה לכהן (שרי אפלו הפרישה מאתמול). אכל עסה שגלושה בערב יום טוב, אסור להפריש ממנה חלה ביום טוב. הגה: אלא אוכל ומשייר קצת, ולמחר מפריש מן המשייר חלה. ומתיר לאפות הפת על ידי שיאכל ממנו ויפריש אחר כך חלה (בית יוסף). ואם רוצה יוכל ללוש עוד עסה אחת ביום טוב ויצרפם יחד, ויפריש מאותה עסה גם על מה שלש מערב יום טוב. (הגהות מיימוני פ"ג ומרדכי פרק אלו עוברין ובית יוסף בשם תוספות פרק קמא דביצה).

(יו"ד, הלכות חלה, סימן שכג)

א. חלת חוצה לארץ... ואם רצה לאכל תחלה ואחר כך יפריש תחלה, בחוץ לארץ מתיר, מפני שאין עקרה אלא מדבריהם. הגה: וצריך לשיר מעט יותר משעור חלה שמפריש, כדי שיהא שירים בשעה שמפריש (בית יוסף בשם הרא"ש וסמ"ג ובהר"ן דביצה)... אכל חלת ארץ ישראל לא יאכל עד שיפריש...

הר"ה כתב: "אף אני כך תפסתי על דברי הרב ז"ל (=רי"ף), ולאחר ימים רבים חזרתי בי, מפני שראיתי רבא דהוא בתרא, מסייע ליה דברי אבוה דשמואל, ומהדר לאוקומיה מלתיה דשמואל כאבוה, ומפרש טעמיה. אלמא הלכתא כוותיה, ולא כרבה דפליג עלויה."

⁷ או"ח תקו, וכתב המשנ"ב (ס"ק יט), ומיירי שגמר כל הלישה מעיו"ט דכבר נתחייב בהפרשת חלה. אבל אם היה לו לעסוק ביום טוב בגמר לישתה, א"כ מערב יו"ט לא נתחייב עדיין בחלה, וכהתחיל ללוש ביום טוב דמי (ועיי"ש שעה"צ ס"ק כה). עוד כתב המשנ"ב (ס"ק כ), ואפילו בחלת חוץ לארץ הדין כן. ואפילו לא הפריש מחמת שכחה נמי אסור לו להפרישה. ואם עבר והפריש - אם במזיד, אסור לו ולאחרים עד מוצ"ש. ואם בשוגג, מותר מיד (כדעת הגר"א ושאר אחרונים, ראה או"ח ריש סי' שיח). מקורות: רי"ף (ד ב). רמב"ם (הל' שבייתת יום טוב גח). ראב"ד (השגות על רמב"ם הנ"ל. לעומת מה שחזר בו בהשגות על הר"ה). רבינו חננאל (הו"ד ברא"ש). רא"ש (סי' יג). רשב"א (עבוה"ק בית מועד א, עמ' עט; ח' ט' א', ד"ה אבוה). בעל התרומה (סי' פה). ר"ן (ד"ה אמר). רז"ה (ד"ה אמר). רמב"ן (מלחמות, ד"ה אמר). רי"ד (ט' א', ד"ה אמר רבא; ספר המכריע סי' א'). ריא"ז (הלכה ב, סעיף ח).

⁸ או"ח תקו, (כן כתב משנ"ב בדעת השו"ע, על פי האמור לעיל, שפסק כאבוה דשמואל. והרמ"א כתב כן בפירוש). מקורות: ראה לעיל. רבינו חיים בשם רש"י (הו"ד ברא"ש).

⁹ שאם לא כן היה לו לומר: "ומשייר כדי חלה". אלא משמע צריך לשייר יותר מכדי חלה כדי להפריש עליו חלה, משום דבעינן ראשית ששיריה ניכרים. כדנתן פ"ק דחלה (משנה ט) האומר כל גורני תרומה כל עיסתי חלה לא אמר כלום, עד שישיר מקצת. רא"ש. וסיים: ומיהו מוקף ודאי לא בעינן, מדשריא אוכל והולך ואח"כ מפריש.

¹⁰ יו"ד שכג, וכן מבואר בטור וב"י, עיי"ש (או"ח תקו, ג). וכן פסקו משנ"ב (תקו, ס"ק כב) וכף החיים (ס"ק לא).

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

הולכת סולם ביום טוב

(ט' א') **משנה:** בית שמאי אומרים: אין מוליכין את הסולם משובך לשובך (ביום טוב), אבל מטהו מחלון לחלון.¹¹ ובית הלל מתירין (אפילו להוליכו משובך לשובך).

אמר רב חנן בר אמי: מחלוקת ברשות הרבים, דבית שמאי סברי הרואה אומר להטיח גגו הוא צריך, ובית הלל סברי שובכו מוכיח עליו.¹² אבל ברשות היחיד, דברי הכל מותר (שהרי אין אדם רואהו).

(ומקשה) איני?! והא אמר רב יהודה אמר רב: כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין, אפילו בחדרי חדרים אסור?!

(ומתרץ) תנאי היא, **דתניא:** (מי שנשרו כליו בדרך במי גשמים) שוטחן בחמה (והם מתנגבים מאליהם), אבל לא כנגד העם (שלא יאמרו כבסן בשבת, אלמא מידי דמשום מראית העין מותר במקום צנוע). רבי אלעזר ורבי שמעון אוסרין.

איכא דאמרי, אמר רב חנן בר אמי: מחלוקת ברשות היחיד, דבית שמאי אית להו דרב יהודה אמר רב, ובית הלל לית להו דרב יהודה אמר רב. אבל ברה"ר, דברי הכל אסור.

(ט' ב') **תניא:** אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? בסולם של שובך. אבל בסולם של עליה, דברי הכל אסור (שבו ודאי יש חשש שיאמרו להטיח גגו הוא צריך).

שיטות הראשונים

דבר שאסרו מפני מראית העין, האם מותר בחדרי חדרים: דעת רב האי גאון, רב ניסים גאון, רבינו אפרים, רז"ה, והתרומה, שהלכה כסתם משנה (בשבת, פרק חבית, קמ"ו ב'), שדבר שאסור מפני מראית העין, מותר בחדרי חדרים. ודעת רב נטרונאי גאון בשם רב צדוק גאון, רי"ף, רמב"ם, רא"ש, רשב"א, ושאר ראשונים, שהלכה כרב, שאפילו בחדרי חדרים אסור. וכתבו **תוספות ורא"ש**, דהיינו דווקא בדבר שהחשד הוא במלאכה דאורייתא.¹³ **והשו"ע פסק כרי"ף וסיעתו.**¹⁴ **טלטול סולם שובך ביום טוב:** דעת גאונים ורוב הראשונים שהלכה כלישנא קמא, לקולא, דבית הלל שרו אפילו

¹¹ באותו שובך עצמו, שכן דרך שובך להיות בו מחיצות הרבה, קן לכל זוג וזוג, וחלון לכל קן וקן. רש"י.

¹² שובכו של סולם מוכיח, שהוא ניכר שהוא של שובך. רש"י.

¹³ כמו שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם, שאם יראו יסברו שכיבסן בשבת. אבל במקרה של צינור שעלו בו קשקשין, שממעכן בצנעא בשבת ואינו חושש (כתובות ס' א'), לא יראו אלא מלאכה כלאחר יד דהויא דרבנן, ולא גזרי רבנן לאסור בחדרי חדרים.

¹⁴ או"ח שא"מ. והביא המשנ"ב (ס"ק קסה) להלכה דברי תוספות והרא"ש, דדוקא במקום שיש חשש שיחשדוהו שעשה איסור דאורייתא. משא"כ בדבר שהוא איסור דרבנן אפילו למה שיסברו הרואים, לא החמירו לאסור בזה כי אם בפרהסיא. והובא דבר זה במג"א וט"ז ושאר אחרונים. וביאר בביה"ל (ד"ה בחדרי), דאף דדבר תוספות והרא"ש לאו מילתא דפסיקא הוא (עיי"ש), מכל מקום כיון שיש סיעת פוסקים המקילים בעיקר הדין, יש לסמוך על דבריהם.

מקורות: רב האי גאון (תשובות הגאונים החדשות, סי' צו). רבינו ניסים (הו"ד ברא"ש, רשב"א, ר"ן ועוד. אמנם ראה תוספות עירובין ע"ז ב', ד"ה אי, שכתבו להיפך בדעתו). רב נטרונאי גאון בשם מר רב צדוק גאון (תשובות רב נטרונאי, הוצ' אופק, סי' צד). רבינו אפרים (הו"ד בספר העיטור). העיטור (עשרת הדיברות, הל' יום טוב, מחלוקת ד'). ספר התרומה (הל' עבודה זרה, סי' קמב). רי"ף (שבת, סב א דפיו). רא"ש (שבת, פרק כב, סי' ט). רמב"ם (שבת כב, סמ"ג (לאוין, סי' יט; וסי' סה). ר"ן (ביצה ד ב ברי"ף, ד"ה ומיהו). רשב"א (עבוה"ק, הג, עמ' קצג). רז"ה (ביצה ד ב ברי"ף, ד"ה ב"ש). תוספות (כתובות ס' א', ד"ה ממעכן). רא"ש (שבת כב, ט).

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

ברה"ר.¹⁵ דעת רז"ה ורבינו אפרים, שהלכה כלישנא בתרא, דמודו בית הלל דברשות הרבים אסור. והרמב"ם פסק שברה"ר אסור, וברשות היחיד מותר.¹⁶ הרי"ף השמיט דברי רב חנן בר אמי, והביא המשנה כצורתה.¹⁷ והשו"ע פסק כרוב הראשונים.¹⁸

טלטול סולמות של בית ועלייה: הקשו הראשונים, דהכא משמע דכל סולם שאינו של שובך (ששובכו מעיד עליו) אסור, ואילו במסכת עירובין (ע"ז ב') משמע דכל סולמות ניטלין בשבת!

רבינו תם תירץ, דסולמות של בית שדרך לטלטל מזוית לזוית, מותרים בטלטול. ולא דמי לסולמות של עלייה, שהם גדולים וחזו להטיח בהן גגו, וכן סולמות של שובך.¹⁹ וה"ר אברהם תירץ דביו"ט דמוליך הסולם ברה"ר הרואה אומר להטיח גגו הוא צריך, וכיון דאסור ברה"ר, אסור אפילו בחדרי חדרים; אבל בשבת, שאין יכול להוציאן ברה"ר, לא גזרו בחצר. ולפי פירוש זה, אסור לטלטל סולמות קטנים שלנו ביו"ט, אפילו בחצר. והשו"ע סתם דבריו.²⁰

סולם של עליה האם נחשב מוקצה: הרמב"ם פסק, שסולם של עליה אסור לטלטלו, שאין עליו תורת כלי. וכן דעת רבינו חננאל וראב"ד.²¹ ומדברי הרשב"א משמע שאינו מוקצה. והשו"ע כתב, סולם של עליה אסור בטלטול.²²

¹⁵ משום דבדרבנן לקולא עבדינן, או משום שהלכה כרב שאמר כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור, וממילא אם היה אסור ברה"ר היה צריך להיות אסור גם ברשות היחיד.

¹⁶ זה לשון הרמב"ם: "אין מוליכין את הסלם שלשובך משובך לרשות הרבים, שפא יאמרו: לתקן גגו הוא מוליכו. אבל ברשות היחיד - מוליכו; אף על פי שכל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור - כאן התירו, מפני שמחת יום טוב". והשיג עליו הראב"ד: הוא אמר דבר זה, אבל הגמרא לא אמרה כן, ולא חילקה בדבר זה! אלא העמידה כתנאי, ורב חנן בר אמי כתנא קמא, דמפליג בין רה"ר לרשות היחיד, ורב דאמר כרבי אלעזר ור"ש דלא מפליג, ובית הלל שרו בתרויהו!

¹⁷ ודייקו הראשונים (ראה רא"ש, ר"ן, רשב"א, רבינו ירוחם, ועוד) מדבריו, שסובר שהלכה כלישנא קמא, שבית הלל מתירין אפילו ברה"ר (משום אחת הסיבות שהובאו לעיל).

¹⁸ אור"ח תקיח, ד. אמנם בהלכות שבת פסק השו"ע (שחיט) שסולם של שובך אסור לטלטל משובך לשובך. וביאר ב"י, דמה שהתירו בית הלל משובך לשובך הוא משום שמחת יום טוב (ראה מקורו בביהגר"א, שח, ס"ק נא). משא"כ בשבת. מקורות - גאונים (הו"ד ברא"ש, ושאר ראשונים). הרי"ף (ביצה ה' א דפיו; שבת, פרק חבית, סב' א דפיו). רמב"ם וראב"ד (שביתת יום טוב ה"ד, והשגות). רשב"א (עבוה"ק, בית מועד ה"ד; ח"י ט' א'). רא"ש (סי' יד). ר"ן (ד' ב' ברי"ף, ד"ה מתני'). מאורות. רבינו ירוחם (תולדות אדם וחווה, נתיב ד, ח"א). ספר העיטור (עשרת הדיברות, הלכות יום טוב). רי"ד (ט' א', ד"ה מתני' ב"ש). ריא"ז (הלכה ג, סעיף א). רבינו אפרים (הו"ד בספר העיטור). רז"ה (מאור, ד' ב' ברי"ף, ד"ה ב"ש).

¹⁹ כן הוא לשון התוספות (במסכת עירובין). בט"ז מבואר שלתירוץ זה, לא בקטן וגדול תליא מילתא, אלא אפילו בגדולים, כיון שמיוחדים תמיד לתשמיש הבית שהוא מותר, לא חיישינן שיאמרו להטיח גגו הוא צריך, אלא מטלטלים אותו לתשמישים התדירים. וכן מבואר ברשב"א (בחי'דושי לביצה, בתירוץ א'). אמנם בשער הציון (ס"ק מא) הקשה שבדברי הרא"ש, רשב"א (בחי'דושי לעירובין) וריטב"א מבואר שההיתר הוא שמפני קטנותם, אינם ראויים לעלות בהם לגג. ונשאר בצ"ע. מקורות - רא"ש (עירובין, פרק חלון, סי' ב). רשב"א (עירובין ע"ז ב', ד"ה אי הכי, ושם מובא תירוץ ב', במקום ה"ר אברהם, רבינו אפרים; ביצה, ט' ב', ד"ה ויש). ריטב"א (עירובין, ד"ה התם).

²⁰ אור"ח תקיח, ד. והמשנ"ב (ס"ק כח) הביא את מחלוקת הראשונים הנ"ל, והכריע (על פי המג"א) שברשות היחיד יש לסמוך להקל לטלטל סולם שבבית, וברשות הרבים נכון לכתחילה להחמיר. וכתב (שעה"צ ס"ק מה) שבאליה רבה מיקל אף ברשות הרבים. מקורות: רבינו תם וה"ר אברהם (הו"ד בתוספות ביצה ט' ב', ד"ה מאי).

²¹ שפירשו מה שאמרה הגמרא בעירובין (ע"ז ב') סולם המצרי אינו ממעט בחלון, דהוי ליה דבר שניטל בשבת, וכל דבר שניטל בשבת אינו ממעט בחלון. ואקשינן, אי הכי, אפילו סולם הצורי, התם כבידו קובעתו. דמפני כובדו קובע לו מקום ולפיכך אינו ניטל בשבת (כלומר מפני איסור שבת).

²² אור"ח תקיח, ד. וכתב המשנ"ב (ס"ק כט ובשעה"צ ס"ק מז) שמשמע שדין מוקצה יש לו. וכן משמע ממה שפסק בהלכות מוקצה (אור"ח שחיט): סולם של עליה שהוא גדול ועשוי להטיח בו גגו, אסור לטלטלו. והוא נובע מדברי הרמב"ם שכתב להדיא הטעם, מפני

נתיבי הלכה - הדף היומי

השתלשלות ההלכה מהדף
עד השולחן ערוך

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

שולחן ערוך

(או"ח, הלכות יום טוב, סימן תקיח)

ד. מתיר לטלטל סלם של שוֹבֵךְ מְשׁוֹבֵךְ לְשׁוֹבֵךְ, אֶפְלוּ בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים; אֲבָל סֶלֶם שֶׁל עֲלִיָּה, אֲסוּר בְּטִלְטוּל.

(או"ח, הלכות שבת, סימן שא)

מה. מי שֶׁנִּשְׁרָו כָּלִיו בְּמִים, הוֹלֵךְ בָּהֶם וְאִינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא יָבֵא לִידֵי סְחִיטָה. וְלֹא יִשְׁטַחם לְנִגְבָּם, מִפְּנֵי מַרְאִית הָעֵין, שֶׁלֹּא יִחְשְׁדוּהוּ שֶׁכִּפְסָן בְּשִׁבְתּוֹ. וְאֶפְלוּ בְּחִדְרֵי חֲדָרִים, שֶׁאֵין שָׁם רוֹאִים, אֲסוּר...

(או"ח, הלכות שבת, סימן שח)

יט. סֶלֶם שֶׁל עֲלִיָּה שֶׁהוּא גָדוֹל וְעָשׂוּי לְהִטִּיחַ בּוֹ גִּגּוֹ, אֲסוּר לְטִלְטְלוֹ. אֲבָל שֶׁל שׁוֹבֵךְ מֵתָר לְנִטּוֹתוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, אֲבָל לֹא יוֹלִיכֵנוּ מְשׁוֹבֵךְ לְשׁוֹבֵךְ כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה כְּדָרָךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּחֹל וְיִבּוֹא לְצוּד.

שאינו כלי. אבל הגר"א בכיאוורו (ס"ק יד) מצדד דאינו מוקצה, על פי דברי הרשב"א (בעבוה"ק) שכתב "ולא עוד, אלא אפילו להטותו בשוֹבֵךְ אֶחָד מִחֲלוֹן לְחֲלוֹן, אֲסוּר", דמשמע שבאותו חלון מותר לטלטלו. ואינו אסור בסתם טלטול והזזה ממקומו, אלא טלטול של הולכה (או הטיה) לאיזה תשמיש. והובאו דבריו במשנ"ב (ס' תקיח, ס"ק כט. ועיי"ש בשער הצינן, ס"ק מח, שנשאר בקושיא). מקורות: רמב"ם (הל' שבת כו,ז). רבינו חננאל וראב"ד (הו"ד ברשב"א). רשב"א (חי' ביצה ט' ב', ד"ה ויש מקשים; חי' עירובין ע"ז ב', ד"ה אי הכי; עבוה"ק, בית מועד, ה,ג).